

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobkyně: **EuroZone CZ s. r. o.**, Blanická 28, Praha 2, zastoupené advokátem Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., Španělská 2, Praha 2, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, Kolářská 13, Opava, proti rozhodnutí ze dne 17. 10. 2023, čj. 6551/1.30/23-4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 4. 2024, čj. 30 Ad 10/2023 - 67, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **7 dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Inspektorát práce uznal žalobkyni (nyní *stěžovatelku*) vinnou ze spáchání dvou přestupků a uložil jí za ně pokutu ve výši 160 000 Kč. Stěžovatelka se provinila tím, že

- několika cizincům v období od dubna do července 2022 zastřeně zprostředkovala zaměstnání (§ 5 písm. g) a § 140 odst. 1 písm. g) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (ve znění účinném do 30. 6. 2023)];
- jedné cizince umožnila výkon nelegální práce, respektive výkon práce v rozporu se zaměstnaneckou kartou (§ 5 písm. e) bod 2 a § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti].

[2] Stěžovatelka se proti tomu odvolala ke Státnímu úřadu inspekce práce, který sice napadené rozhodnutí změnil, ale jen formálně (upřesnil účinnost znění použitých ustanovení zákona o zaměstnanosti). Stěžovatelka nebyla úspěšná ani u Krajského soudu v Hradci Králové, který její žalobu zamítl. Proto podala proti rozsudku krajského soudu

kasační stížnost. Současně s podáním kasační stížnosti požádala o přiznání odkladného účinku.

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnila stěžovatelka tím, že právní účinky rozhodnutí inspekce práce by měly zásadní dopad do jejího podnikání. Pravomocné uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce by totiž znamenalo, že bude vyřazena z evidence volných pracovních míst pro držitele zaměstnaneckých karet. Dále nebude možné vydávat cizincům ani povolení k zaměstnání u stěžovatelky. Zároveň bude stěžovatelka považována za nespolehlivého zaměstnavatele, což bude mít přímý dopad na možnost cizinců získat ve vztahu ke stěžovatelce zaměstnaneckou kartu. Vzhledem k tomu, že zaměstnanci stěžovatelky jsou všichni cizinci, bude mít výkon napadeného rozhodnutí zásadní dopad do její možnosti dále podnikat a ve svém důsledku i plnit závazky vůči stávajícím zaměstnancům a státu. Podstatná je i výše uložené pokuty, neboť stěžovatelčina aktuální ekonomická situace není dobrá (jak vyplývá z přiložených účetních závěrek). Nutnost uhradit tuto pokutu by pro ni znamenala podstatný problém při plnění platebních povinností vůči zaměstnancům i obchodním partnerům.

[4] Státní úřad inspekce práce s přiznáním odkladného účinku nesouhlasil. Podle něj není ve veřejném zájmu, aby účinky rozhodnutí orgánů inspekce práce byly v tomto případě pozastaveny, protože by tím zčásti byl popřen hlavní účel zřízení těchto orgánů. Smyslem odkladného účinku je zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí nastala konkrétní, závažná a nevratná újma. Ani odkladný účinek kasační stížnosti by nemohl změnit to, že pokuta už byla pravomocně uložena, a tedy že ve vztahu ke stěžovatelce nelze vydat například povolení k zaměstnání. Rozhodnutí nabylo právní moci a jeho výkon nebo jiné právní následky už pro stěžovatelku nemohou znamenat žádnou újmu.

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek, NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje, zda jsou splněny zákonné předpoklady (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj.

- zda stěžovateli hrozí (pro případ, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy) újma nepoměrně větší ve srovnání s újmou, kterou by utrpěly jiné osoby, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a současně
- zda odložení účinků napadeného rozhodnutí není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Odkladný účinek má mimořádnou povahu. Jde o výjimku ze zákonného pravidla a k jeho využití musejí nastat mimořádné okolnosti. Současně je na stěžovateli, aby takové okolnosti tvrdil a podrobně uvedl, proč mají kvůli nim být odloženy účinky pravomocného rozhodnutí.

[7] Soud dospěl k závěru, že v nynější věci nejsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny.

[8] Stěžovatelka svůj návrh odůvodnila tím, že s pravomocným uložením pokuty za druhý z přestupků (spočívající v umožnění výkonu nelegální práce) spojují zákon

pokračování

o zaměstnanosti i zákon o pobytu cizinců důsledky, které budou mít dopad na její podnikání. Ministerstvo totiž do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držitelé zaměstnanecké karty nezařadí nebo z evidence vyřadí volné pracovní místo u zaměstnavatele, kterému byla v období posledních čtyř měsíců pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce [§ 37a odst. 7 písm. a) zákona o zaměstnanosti]. Ve stejné době je pokuta za takový přestupek překážkou pro vydání povolení k zaměstnání [§ 99 písm. d) téhož zákona]. Zaměstnavatel je také považován za tzv. nespolehlivého [§ 178f odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky], což brání vydání například zaměstnanecké karty [§ 46 odst. 6 písm. d) téhož zákona].

[9] V době, kdy napadené rozhodnutí nabylo právní moci, spojoval zákon o zaměstnanosti podobné důsledky i s pravomocným uložením pokuty za zastřené zprostředkování zaměstnání. Podle tehdejšího § 37a odst. 7 písm. d) ministerstvo volná pracovní místa nezařadí či vyřadí z evidence i v případě, že *zaměstnavateli byla v posledních třech měsících pravomocně uložena pokuta vyšší než 50 000 Kč za porušení povinnosti vyplývající z pracovněprávních předpisů nebo za porušení povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů, jejichž dodržování kontroluje Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektorát práce*. A ve stejné době bránila taková pokuta i vydání povolení k zaměstnání [§ 99 písm. e)]. Je přitom nepochybné, že zastřené zprostředkování zaměstnání bylo porušením pracovněprávních předpisů ve smyslu těchto ustanovení.^{*)} Za přestupek spočívající v zastřeném zprostředkování zaměstnání přitom lze uložit pokutu nejméně ve výši 50 000 Kč [§ 140 odst. 4 písm. f)], takže důsledky na pachatele tohoto přestupku obvykle dopadnou.

[10] Popsané důsledky – byť s různou délkou trvání (tři nebo čtyři měsíce) – tedy mělo nejen pravomocné uložení pokuty za druhý přestupek spočívající v umožnění výkonu nelegální práce, ale i za ten první, spočívající v zastřeném zprostředkování zaměstnání. Jak čtyřměsíční doba od pravomocného uložení pokuty za *umožnění výkonu nelegální práce*, tak tříměsíční doba za *porušení pracovněprávních předpisů* (tedy za zastřené zprostředkování zaměstnání) však už uplynuly. Přiznání odkladného účinku tedy nemá smysl, neboť důsledky spojené s pravomocným uložením pokuty podle zákona o zaměstnanosti i zákona o pobytu cizinců už nastaly (*nebo nastat měly*) a také přestaly (*nemohou trvat*). Není tak splněna jedna z podmínek pro přiznání odkladného účinku – hrozba újmy.

[11] Není pravda, jak tvrdí Státní úřad inspekce práce, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemohlo mít vliv na právní moc jeho rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku se totiž *pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí* (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V nynějším případě to znamená, že právní mocí napadeného rozhodnutí (20. 10. 2023) nastaly důsledky, které zákon o zaměstnanosti i zákon o pobytu cizinců spojují s pravomocným uložením pokuty. Začala tedy plynout doba, během které – například – stěžovatelčina pracovní místa mohla a měla být vyřazena z evidence volných pracovních míst obsaditelných držitelé zaměstnanecké karty. Obě doby přestaly plynout od právní moci usnesení, jímž krajský soud, přiznal žalobě odkladný účinek (20. 12. 2023). Z obou tehdy

^{*)} Až s účinností zákona č. 408/2023 Sb., tedy od 1. 1. 2024, bylo zastřené zprostředkování zaměstnání jako zvláštní případ porušení pracovněprávních předpisů vyčleněno do „přísnějších“ ustanovení, která stanoví delší dobu trvání důsledků pravomocného uložení pokuty (být jen o měsíc), a to bez ohledu na její výši [srov. nyní účinný § 37a odst. 7 písm. a) a § 99 písm. d) zákona o zaměstnanosti].

uplynuly dva měsíce. Poté doby opět začaly plynout od právní moci napadeného rozsudku (9. 5. 2024), kterým byla zamítnuta žaloba. V den, kdy stěžovatelka doplnila kasační stížnost (1. 7. 2024), a soudu tak začala běžet lhůta pro rozhodnutí o jejím návrhu na přiznání odkladného účinku (usnesení NSS ze dne 20. 6. 2012, čj. 6 Ads 73/2012 - 17), tříměsíční doba už uplynula a ta čtyřměsíční se blížila ke konci. Nyní – v den, kdy soud rozhoduje o tomto návrhu (12. 7. 2024) – už na stěžovatelku nedopadá ani doba čtyřměsíční.

[12] Újmu hrozící stěžovatelce neshledává soud ani v nutnosti uhradit uloženou pokutu (160 000 Kč). Stěžovatelka tím ostatně svůj návrh zdůvodnila jen obecně a spíše okrajově. Nekonkretizovala, proč a jak by úhrada pokuty ovlivnila její schopnost platit zaměstnancům a obchodním partnerům. Z přiložených účetních závěrek a dalších podkladů přitom nevyplývá, že by její aktuální ekonomická situace „nebyla dobrá“, natož tak kritická, že by pro ni pokuta měla až likvidační účinky.

[13] NSS proto nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku **ve výši 1 000 Kč**. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti – tedy dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích *per analogiam* a usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32]. Soud proto vyzval stěžovatelku ke splnění povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu